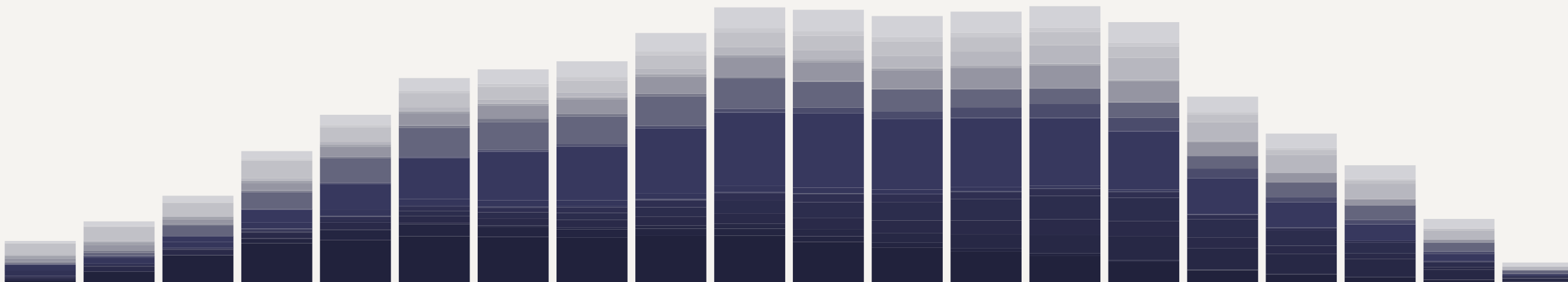

Folkehelse i Agder

Sett fra Folkehelseinstituttet

Statens institutt for folkehelsen ble etablert i 1929 og drev i mange år primært med smittsomme sykdommer.

10 satsninger

Tiltak for bedre
folkehelse

Fremtidens helse-
og omsorgstjenester

Forutse helsetrusler

Stordata og
avansert analyse

Det åpne instituttet

Sanntidsovervåking

På tvers av
sektorer

Enklere navigasjon

Helsedata skal
komme til nytte

Norge i verden

“

Å finne årsak er viktig for å iverksette riktig tiltak i riktig område, det er hovedutfordringen for øyeblikket.

*Varaordfører Bård Espelid
Askøy kommune*

JOBBER: Epidemiologene Susanne Hyllested, Emily MacDonald og Ettore Amato sitter rundt et bord sammen Otto Kaurin Nilsen (t.v.) fra kommunens vannverk. Foto: Terje Brångedal

Her jakter de på smitekilden på Askøy

ASKØY (VG) Epidemiologer fra Folkehelseinstituttet er på plass på Askøy for å bidra til å etterforske årsaken til smitten i vannet.

Skreddersydd statistikk for alle kommuner og fylker.

[Forside](#) > [Helse i Norge](#) > [Folkehelse i kommunene](#)

Folkehelse i kommunene

Folkehelseprofilene for fylker, kommuner og bydeler, tilgang til statistikkbanker, veiledninger og artikler.

[Read in English](#)

[Kontakt](#)

[Nyhetsvarsel](#)

FOLKEHELSEPROFILER

APRIL 2019

trand

Nokre trekk ved folkehelsen i kommunene

Trygghet og trykkløst er oppnevnt av befolkningen til å undersøke og rapportere om helsen i kommunene. Dette er en viktig oppgave som krever kompetanse og erfaring. Dette er en viktig oppgave som krever kompetanse og erfaring. Dette er en viktig oppgave som krever kompetanse og erfaring.

Befolkning
• Kommunen har 12 141 innbyggere og ligger i regionen.
Oppvekst og levekår
• Kommunen har en høy andel barn og unge. Dette er en viktig oppgave som krever kompetanse og erfaring.

ARTIKKEL   Oppdatert 12.02.2019

Hent folkehelseprofil

Her kan du laste ned 2019-profilene for fylker, kommuner og bydeler, tema er oppvekst og levekår for barn og unge.

BRUKERVEILEDNINGER

- » Slik kan du bruke profilene i oversiktsarbeidet 07.05.19
- » Fylkesprofilen: beskrivelse av statistikken på side 4 11.03.19
- » De ti beste kommunene i 2019 - se verdiområdet 11.02.19
- » Om statistikken fra Ungdata-undersøkelsen 11.02.19
- » Kommunepprofilen: beskrivelse av statistikken på side 4 11.02.19

[Se alle](#)

Kunnskapskommunen

Helse Omsorg Vest

Bergen

Voss

Meland

Masfjorden

Lindås

Os

Austrheim

Askøy

Radøy

Vaksdal

Osterøy

Høgskulen
på Vestlandet

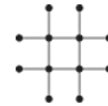
UNIVERSITETET I BERGEN

HELSE BERGEN
Haukeland universitetssjukehus

Haraldsplass
Diakonale Sykehus

VID

folkehelseinstituttet

Hvilken kunnskap trenger vi
i folkehelsearbeidet?

Erfaringer

Forekomst og fordeling

Årsaker og konsekvenser

Effekt av tiltak

Kostnader

I Norge har vi...

- Solid regelverk som beskytter individuelle rettigheter og personvern
- 500 000 - 1 million deltagere har gitt samtykke og er med i helseundersøkelser
- Registerdata fra hele befolkningen fra 1951
- Rett til og økende tilgang til egne data
- Satsing på e-helse
- Tillit

AGDERS FOLKEHELSESTRATEGI 2018-2025

Fem utvalgte hovedutfordringer

Barn og unge med psykiske plager

Barn og unge som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt

Mange mottakere av uføretrygd

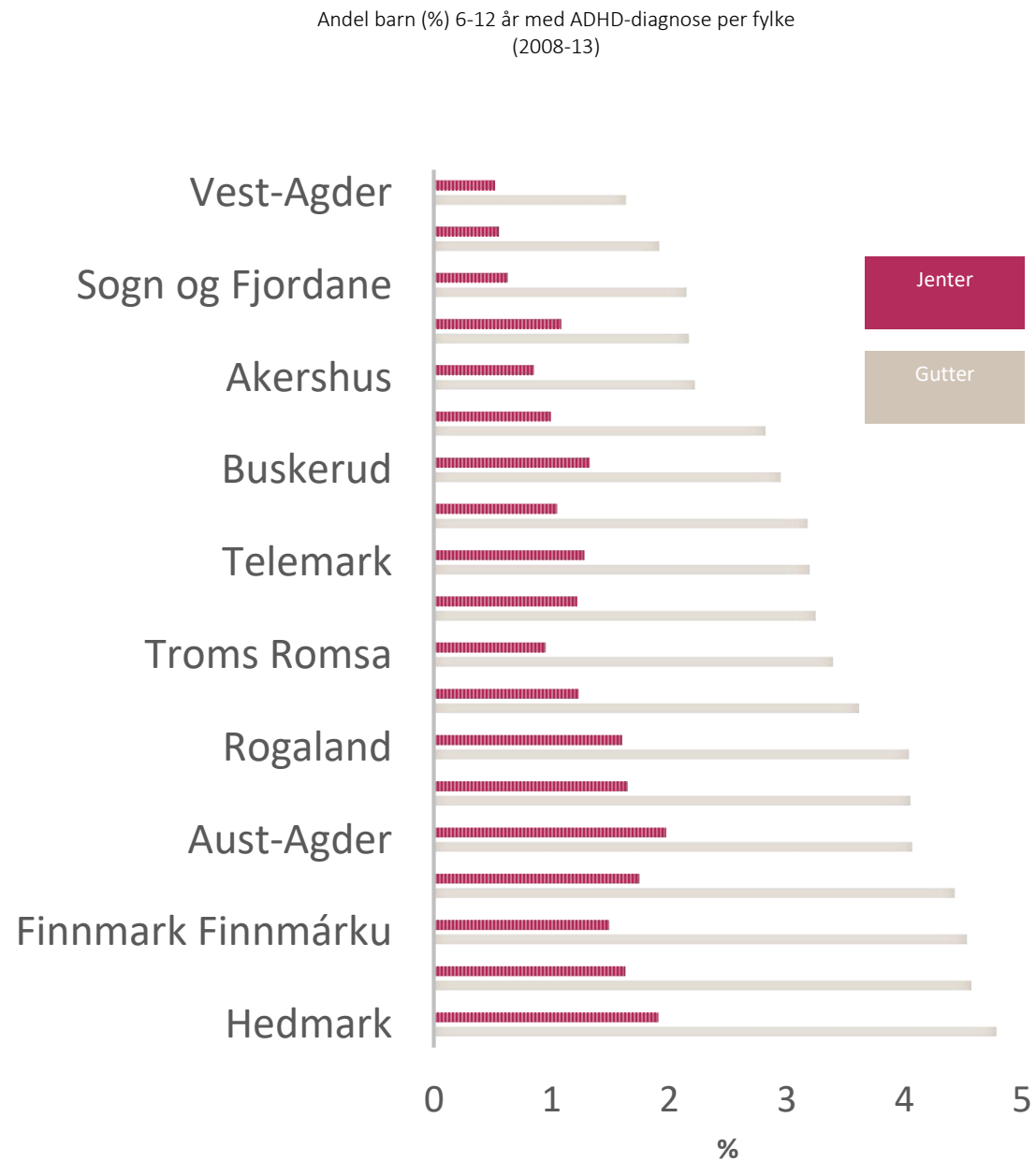
Sosial ulikhet i helse og geografiske forskjeller

Koordinere folkehelsearbeidet

Eksempel

Forekomsten av ADHD varierer mye fra fylke til fylke.

Kilde: ADHD i Norge, FHI, 2016.

Eksempel

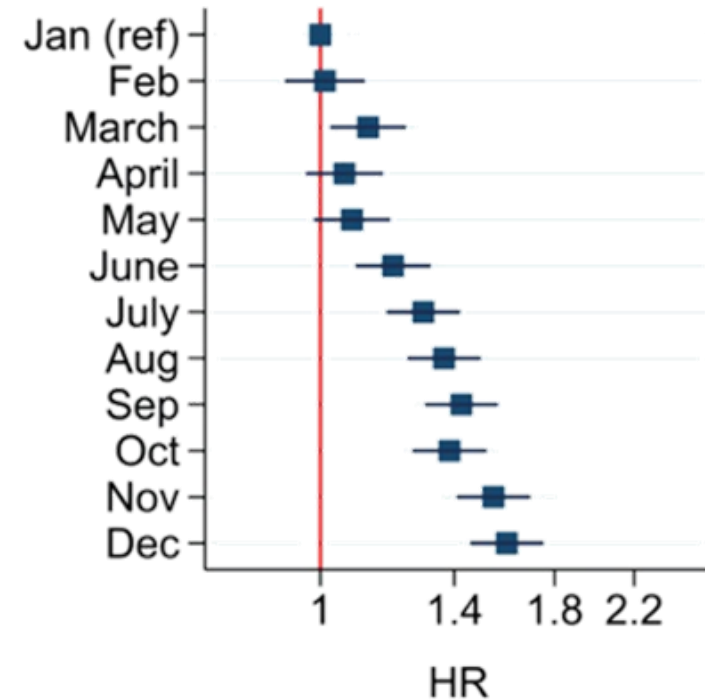
Sannsynligheten for å få ADHD-diagnose øker med fødselsmåned for både gutter og jenter

Det samme gjør sannsynligheten for å motta medisin for ADHD

Kilde: Karlstad m.fl. 2017

Reseptregisteret, NPR, Folkeregisteret. Ca 500 000 barn.

Sannsynlighet (hazard ratio, HR) for å ha mottatt ADHD-medisin etter fødselsmåned, blant gutter født 1998-2006, fulgt til 2014.

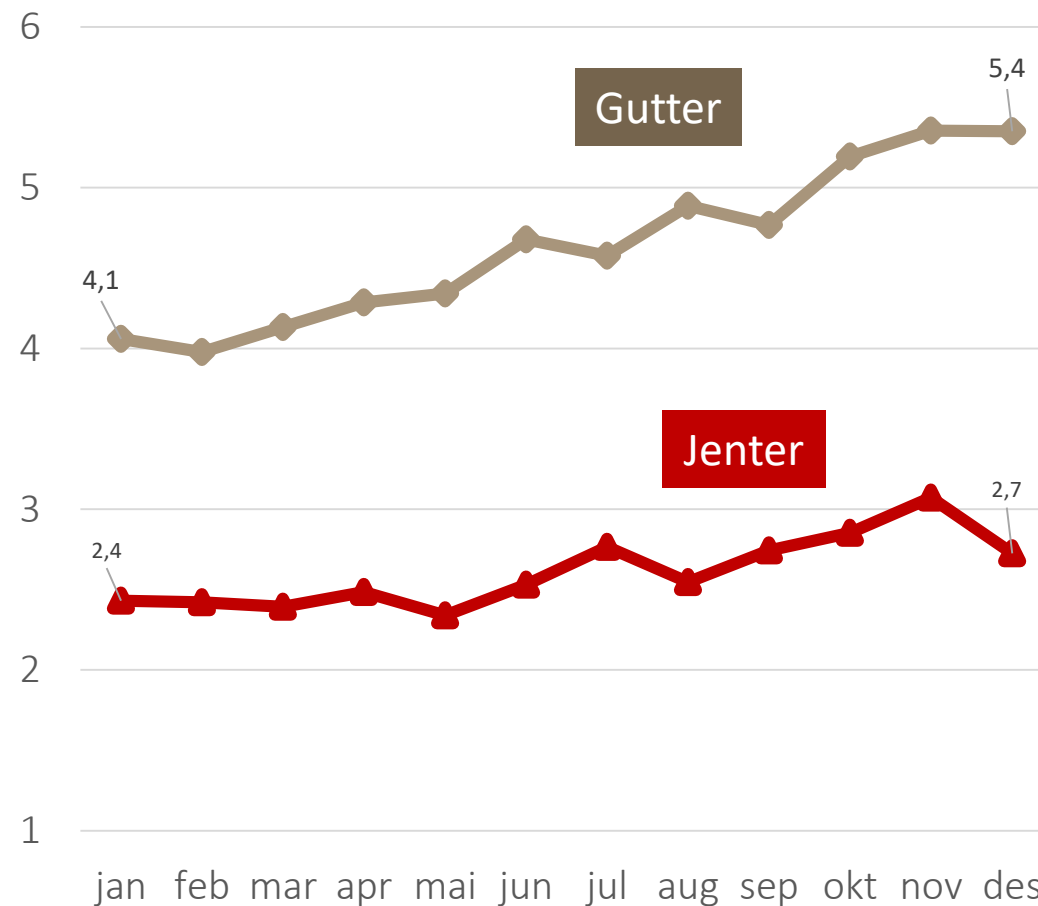

Eksempel

Sannsynligheten for å motta hjelpestønad blant gutter øker med fødselsmåned.

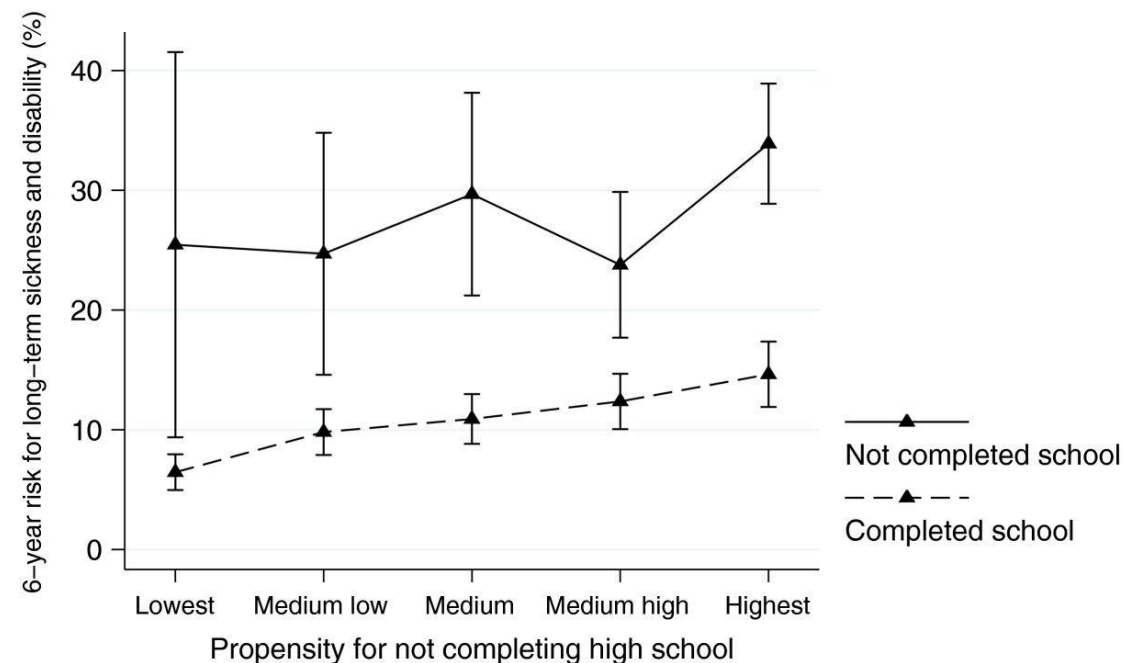
Blant hjelpestønadsmottakerne er hyperkinetiske forstyrrelser den hyppigst forekommende diagnosen.

Andel (%) 6-17-åringer som startet å motta hjelpestønad etter fødselsmåned, født 1983-97.

Eksempel

Sannsynligheten for å bli ufør eller langtidsykemeldt er høyere blant de som faller fra videregående skole.

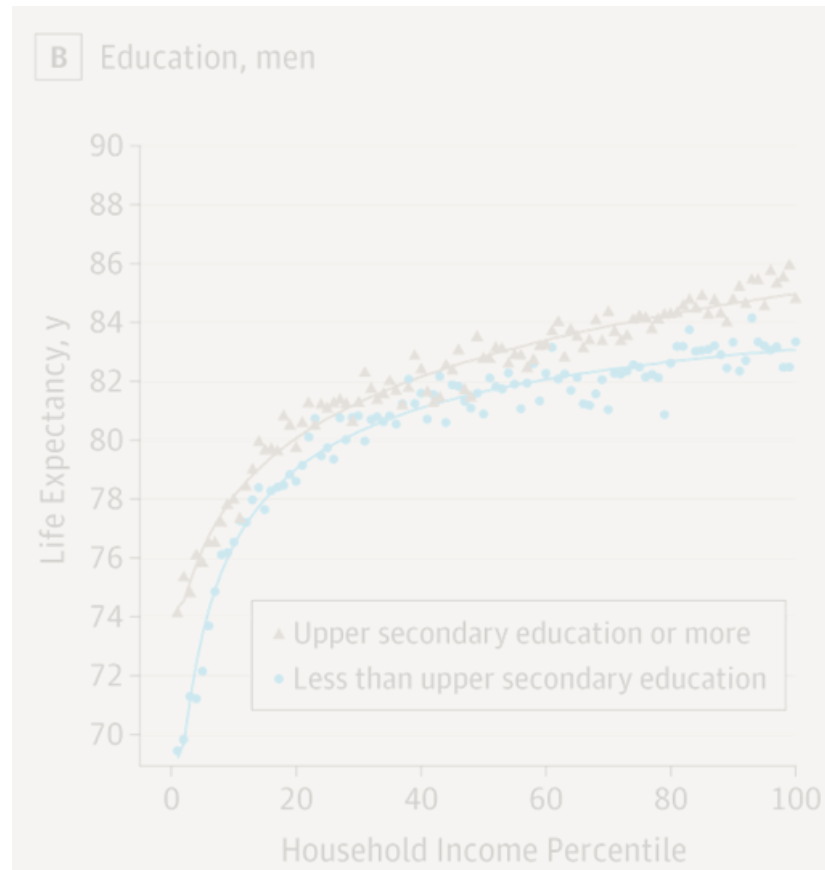
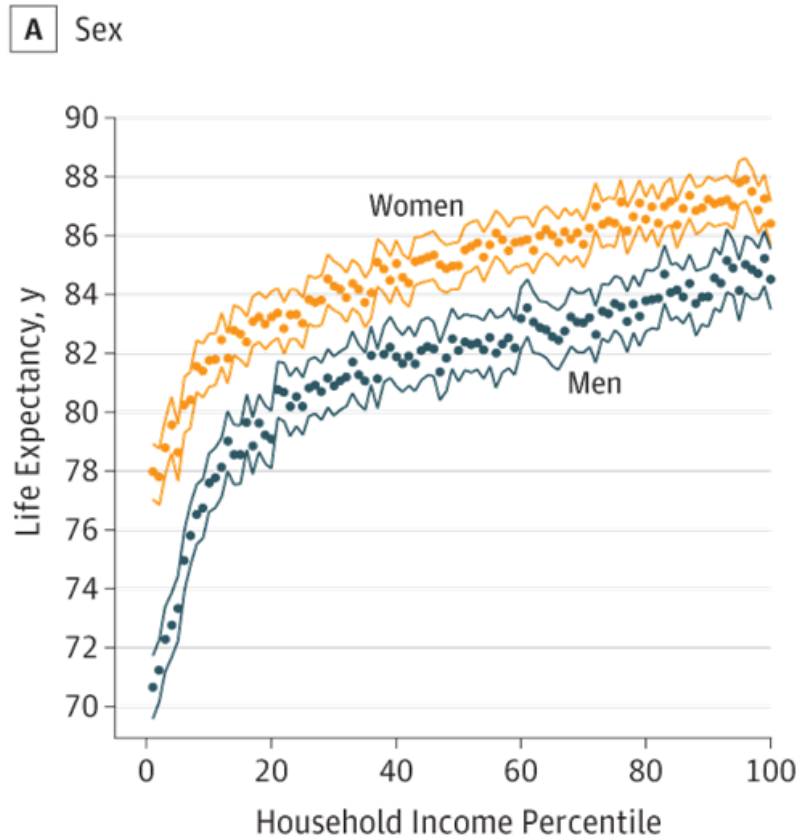
De Ridder et al. High school dropout and long-term sickness and disability in young adulthood: a prospective propensity score stratified cohort study (the Young-HUNT study). *BMC Public Health* 2013

Eksempel

Store forskjeller i forventet levealder

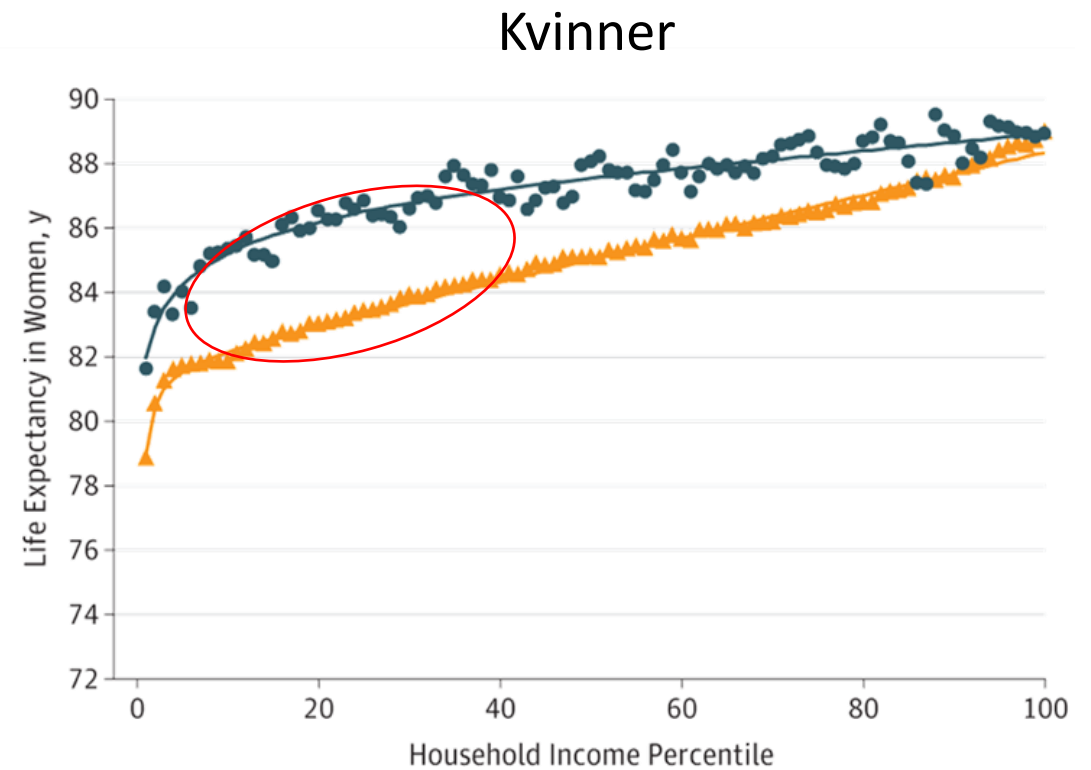
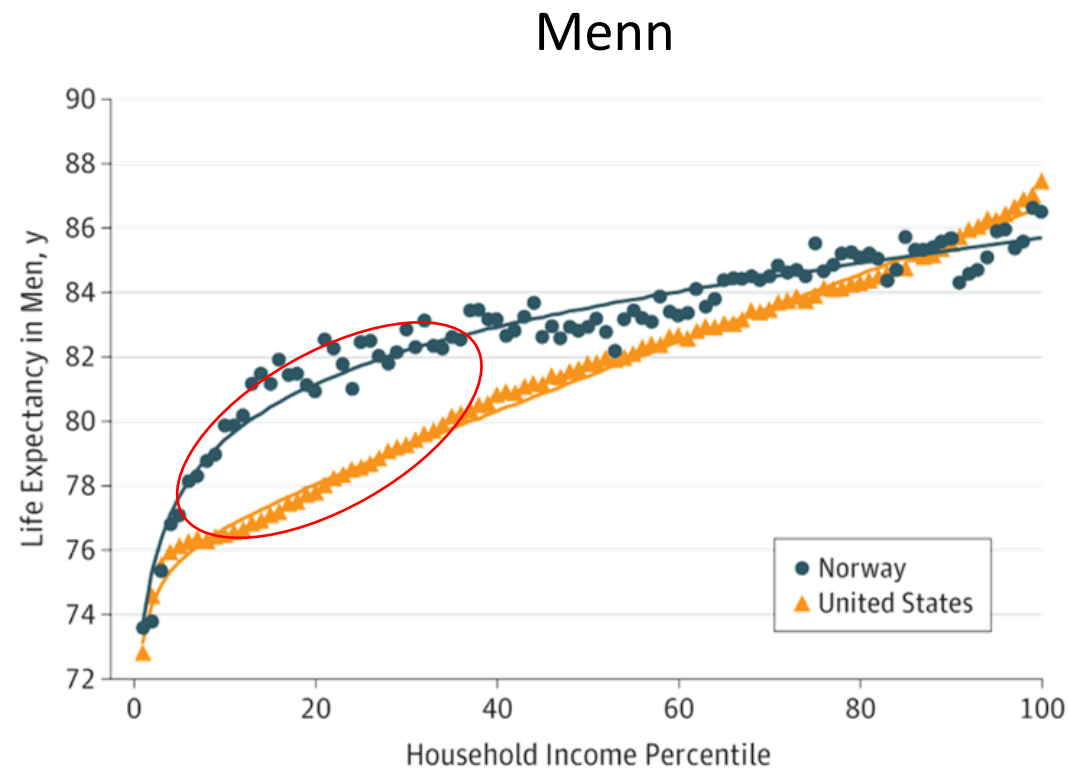
Forventet levealder etter husholdningsinntekt, kjønn og utdanningsnivå i Norge, 2011-2015

Eksempel

Større forskjell mellom USA og Norge i lavinntektsgrupper

Forventet levealder etter husholdningsinntekt og kjønn, Norge og USA

Eksempel

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Risk of Fetal Death after Pandemic Influenza Virus Infection or Vaccination

Siri E. Håberg, M.D., Ph.D., Lill Trogstad, M.D., Ph.D.,
Nina Gunnes, Ph.D., Allen J. Wilcox, M.D., Ph.D., Håkon K. Gjessing, Ph.D.,
Sven Ove Samuelsen, Ph.D., Anders Skrondal, Ph.D., Inger Cappelen, Ph.D.,
Anders Engeland, Ph.D., Preben Aavitsland, M.D., Steinar Madsen, M.D.,
Ingebjørg Buajordet, Ph.D., Kari Furu, Ph.D., Per Nafstad, M.D., Ph.D.,
Stein Emil Vollset, M.D., Dr.P.H., Berit Feiring, M.Sc.Pharm.,
Hanne Nøkleby, M.D., Per Magnus, M.D., Ph.D.,
and Camilla Stoltenberg, M.D., Ph.D.

“

We explored the safety of influenza vaccination of pregnant women by linking Norwegian national registries and medical consultation data

Satsingsområder

- Gode nærmiljø
- Mestring og trivsel for alle barn og unge
- Reduserte sosiale helseforskjeller blant barn og unge
- Deltakelse i arbeidslivet
- Prioritert innsats der folkehelse- og levekårsutfordringene er størst
- Samordnet folkehelsearbeid

Agder i front i å bruke kunnskap for å løse folkehelseutfordringer?

- Hvordan få den kunnskapen dere trenger
  - Hvilke data trengs og hvilke data finnes?
  - Fylkeshelseundersøkelsen inngår i et større sett av potensielle datakoblinger
- Samarbeid om folkehelsearbeid
  - Kunnskapsgrunnlag og oversikt
  - Evaluering og følgeforskning
- Nye forskningsprosjekter?

Potensialet for samarbeid med Agder

- Høyaktuelle utfordringer
  - Samhandling sykehus-kommune
  - Levekår blant barn og unge
- Allerede etablerte samarbeid
  - Fylkeshelseundersøkelsen
  - Prosjektet *Godt begynt*
  - Forskningssamarbeid
  - mv
- Relevante samarbeidspartnere
  - Universitet
  - Sykehus
  - Kommuner
  - Agder helseklynge
  - mv

Tema for etablerte forskningssamarbeid

- Målinger av barns vekst i Norge
- Utvikling av en nasjonal modell for skolemat (pilotstudie)
- «Et lag rundt eleven» - effekt av helsesøsterressurs i skole
- Vektutvikling i svangerskapet
- Lekbasert læring

